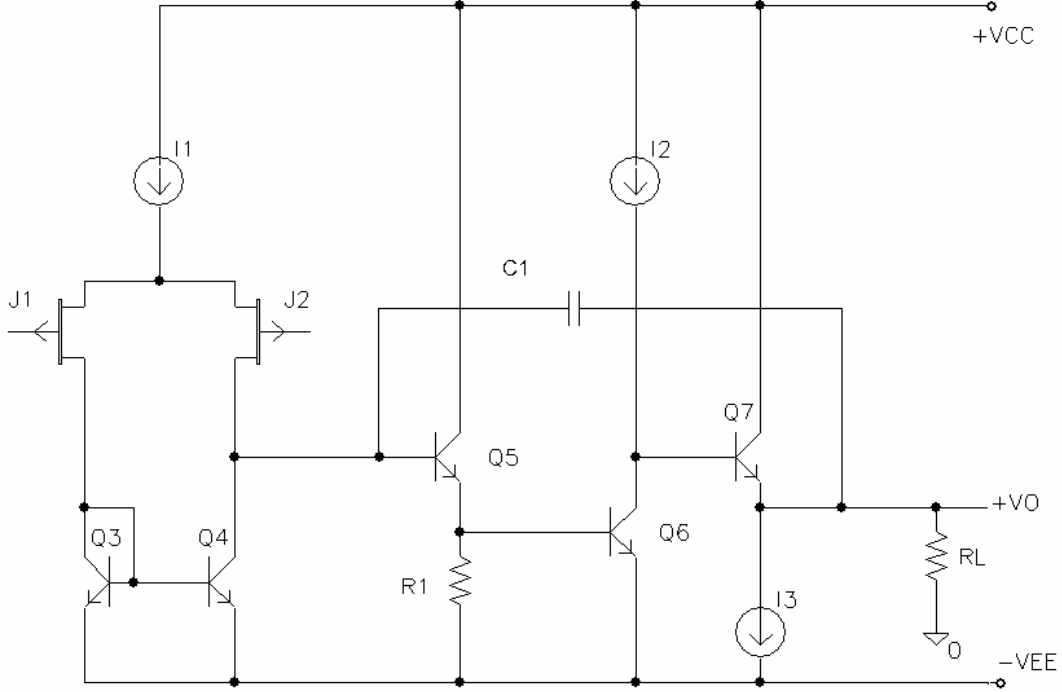

ANALOG TÜMDEVRELER

GRUP 5-ÖDEV 1

Şekildeki ilemsel kuvvetlendirici uygulanan frekans kompanzasyonu ile tek kutuplu hale getirilecektir. $V_{CC} = V_{EE} = 5V$, $I_1 = 100\mu A$, $I_2 = 300\mu A$, $R_L = 2k$ olarak verilmiştir.

- Çıkıta tepeden tepeye elde edilebilecek en büyük dalgalanmanın sağlanması istendiğine göre I_3 akımına hangi değer verilmelidir? Hesaplayınız. R_1 direncini belirleyiniz.
- I_1 , I_2 ve I_3 akımlarını aynı I_{ref} akımından türetmek üzere bir devre tasarlayarak kuvvetlendiriciyi bu devreyi de içerecek biçimde yeniden çiziniz.

SPICE benzetim programı yardımıyla;

- dc gerilim geçiş eğrisini çıkarınız. Bunun için girilerden birini referansa bağlayınız, diğer girişe bir gerilim kaynağı bağlayarak bu kaynağın gerilimini kuvvetlendiricinin çıkış gerilimi alabileceği en düşük değerden en yüksek değere kadar değişecek Őekilde uygun sınırlar arasında değiştiriniz. ıkı işaretinin maksimum ve minimum sınırlarını belirleyiniz.
- Devreyi ıkı gerilimi sıfır olacak Őekilde kutuplayınız (bunun için (c) de elde ettiğiniz sonuçlardan bulacağınız dengesizlik gerilimini dengeleyecek bir gerilimi girişe uygulayınız). Bu alıma noktası için açık çevrim frekans eğrisini kompanzasyon uygulamadan çıkarınız. Alçak frekans açık çevrim gerilim kazancını belirleyiniz.

- e- (d)'de elde ettiğiniz sonuçlardan yararlanarak, frekans eğrisinin birim kazanç bant genişliğine ulaşılanaya kadar -20dB/dek'lık bir düşme göstermesini sağlayacak kompanzasyon kapasitesinin değerini bulunuz.
- f- Bulduğunuz kapasite değeri için kuvvetlendiricinin yükselme eğimini ve tam güç band genişliğini hesaplayınız.
SPICE benzetim programı yardımıyla
- g- Kompanze edilmiş devrenin frekans eğrisini yeniden elde ediniz.
- h- Hesapla bulduğunuz yükselme eğimini doğrulayınız.

Açıklama:

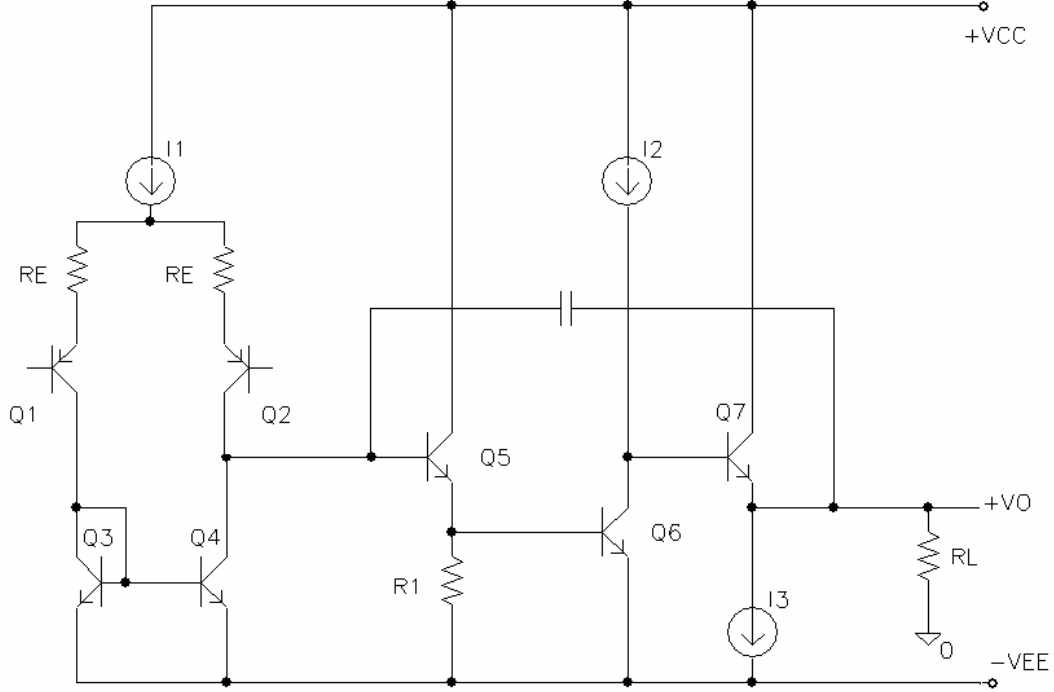
SPICE modelinde V_{TO} büyüklüğü V_P kısılma gerilimine karşı düşmektedir. Bu modeldeki Beta büyüklüğü ise V_P (V_{TO}) kısılma gerilimine ve I_{DSS} doyma akımına

$$I_{DSS} = \beta \cdot V_{TO}^2$$

bağıntısıyla bağlıdır.

ANALOG TÜMDEVRELER

GRUP 6-ÖDEV 1

ekilde ilemsel kuvvetlendirici uygulanan frekans kompanzasyonu ile tek kutuplu hale getirilecektir. $V_{CC} = V_{EE} = 5V$, $I_1 = 50\mu A$, $I_2 = 500\mu A$, $R_L = 1k$ olarak verilmiştir.

- Çıkıta tepeden tepeye elde edilebilecek en büyük dalgalanmanın sağlanması istendiğine göre I_3 akımına hangi değer verilmelidir? Hesaplayınız. R_1 direncini belirleyiniz.
- Giriş geriliminin değişim aralığının $-1V \leq V_{ID} \leq 1V$ olması istendiğine göre, R_E dirençleri nasıl seçilmelidir?
- I_1 , I_2 ve I_3 akımlarını aynı I_{ref} akımından türetmek üzere bir devre tasarlayarak kuvvetlendiriciyi bu devreyi de içerecek biçimde yeniden çiziniz.

SPICE benzetim programı yardımıyla;

- dc gerilim geçiş eğrisini çıkarınız. Bunun için girilerden birini referansa bağlayınız, diğer girişe bir gerilim kaynağı bağlayarak bu kaynağın gerilimini kuvvetlendiricinin çıkış gerilimi alabileceği en düşük değerden en yüksek değere kadar değişecek Őekilde uygun sınırlar arasında değiştiriniz. ıkı işaretinin maksimum ve minimum sınırlarını belirleyiniz.
- Devreyi ıkı gerilimi sıfır olacak Őekilde kutuplayınız (bunun için (d) de elde ettiğiniz sonuçlardan bulacağınız dengesizlik gerilimini dengeleyecek bir gerilimi girişe uygulayınız). Bu alıma noktası için açık çevrim frekans eğrisini kompanzasyon uygulamadan çıkarınız. Alçak frekans açık çevrim gerilim kazancını belirleyiniz.

- f- (e)'de elde ettiğiniz sonuçlardan yararlanarak, frekans eğrisinin birim kazanç bant genişliğine ulaşılanaya kadar -20dB/dek'lık bir düşme göstermesini sağlayacak kompanzasyon kapasitesinin değerini bulunuz.
- g- Bulduğunuz kapasite değeri için kuvvetlendiricinin yükselme eğimini ve tam güç band genişliğini hesaplayınız.
- SPICE benzetim programı yardımıyla
- h- Kompanze edilmiş devrenin frekans eğrisini yeniden elde ediniz.
- i- Hesapla bulduğunuz yükselme eğimini doğrulayınız.

SPICE BJT MODEL PARAMETRELERİ :

nnp tranzistorlar için;

IS=5.24x10⁻¹⁶ A BF=384 BR=2.4 NF=1.06 VAF=79.5V IKF=0.025A
ISE=8.3x10⁻¹⁴ A NE=1.94
NR=1.005 VAR=9.64V IKR=1.85x10⁻⁴ A NC=1.22 ISC=7.5x10⁻¹⁵ A CJC=0.56P
MJC=0.475
VJC=0.85 CJE=0.94P MJE=0.315 VJE=0.8V TF=0.65N TR=0.3N

npn tranzistorlar için:

IS=6.2x10⁻¹⁶ A BF=98 BR=1.005 NF=1.155 VAF=50.3V IKF=9.15x10⁻⁴ A
ISE=2.55x10⁻¹⁵ A
NE=1.46 NR=1.03 VAR=12.2V IKR=3.86x10⁻⁵ A NC=1.22 ISC=1.35x10⁻¹⁴ A
CJC=0.94P
MJC=0.471 VJC=0.6 CJE=0.21P MJE=0.439 VJE=0.6V TF=30N TR=100N

PJFET MODEL PARAMETRELERİ :

.model PJF(Beta=3.2m Betatce=-.5 Rd=1 Rs=1 Lambda=18.5m Vto=-1.408
+Vtotc=-2.5m Is=461.5f Isr=4.402p N=1 Nr=2 Xti=3 Alpha=32.54u
+Vk=393.2 Cgd=6.5p M=.2789 Pb=1 Fc=.5 Cgs=9p Kf=206.2E-18
+Af=1)